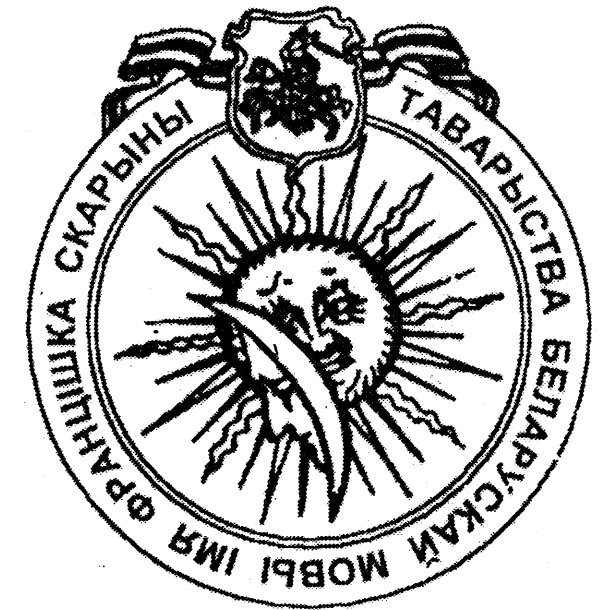

Не пакідайце ж мовы нашай беларускай, каб не ўмёрлі!

ФРАНЦІШАК БАГУШЭВІЧ

Наша СЛОВА

Газета выходзіць з сакавіка 1990 года

№ 14 (700)

13 КРАСАВІКА 2005 г.

“Наша слова” № 700

Дарагія сябры “Нашага слова”!

Сёння мы паведамляем вынікі падпіснай кампаніі на нашу газету на 2-гі квартал 2005 года. Нажаль, усе вобласці здалі свае пазіцыі, і толькі дзякуючы актыўнай працы сакратарыяту падпіска па гораду Менску і Менскай вобласці вырасла на 60 асобнікаў, што забяспечыла невялікі рост падпіскі па краіне.

Студзень Красавік		Студзень Красавік	
Берасцейская вобласць:			
Баранавічы р.в.	11 12	Гомельская вобласць:	
Бяроза р.в.	6 6	Буда-Кашалёва	— 2
Белазёрск р.в.	3 3	Брагін р.в.	1 1
Бярэсце гор.	18 16	Ветка р.в.	1 1
Ганцавічы р.в.	— 1	Гомель гор.	34 27
Драгічын р.в.	— 2	Гомель РВПС	1 1
Жабінка р.в.	1 1	Добруш р.в.	— 1
Іванава р.в.	— 2	Ельск р.в.	1 1
Івацэвічы р.в.	6 6	Жыткавічы р.в.	26 18
Камянец р.в.	22 3	Жлобін гор.	6 5
Кобрын гор.	— 1	Калінкавічы гор.	1 1
Лунінец г.р.	1 —	Карма р.в.	4 2
Ляхавічы р.в.	— 1	Лельчыца р.в.	— 1
Маларыта р.в.	3 2	Лоеў р.в.	— 1
Пінск гор.	9 9	Мазыр гор.	7 3
Пружаны р.в.	6 5	Акіябарскі р.в.	— 1
Столін р.в.	1 2	Нароўля р.в.	1 1
Усяго:	87 73	Петрыкаў р.в.	1 1
Віцебская вобласць:			
Бешанковічы р.в.	2 2	Рэчыца гор.	1 1
Браслаў р.в.	1 1	Рагачоў гор.	1 1
Віцебск гор.	34 25	Светлагорск гор.	6 7
Віцебск РВПС	— 2	Хойнікі р.в.	1 1
Верхнедзвінск р.в.	9 9	Чачэрска р.в.	2 1
Глыбокае р.в.	7 4	Усяго:	95 79
Гарадок р.в.	3 4	Гарадзенская вобласць:	
Докшыцы р.в.	2 2	Бераставца	6 6
Дуброўна р.в.	— 1	Ваўкавыск гор.	11 10
Лёзна р.в.	— 1	Воранава р.в.	7 6
Лепель р.в.	— 1	Гародня гор.	31 32
Міёры р.в.	5 4	Гародня РВПС	9 10
Новаполацк гор.	19 22	Дзятлава р.в.	7 7
Ворша гор.	2 6	Зэльва р.в.	2 2
Полацк гор.	13 11	Іўе р.в.	5 5
Паставы р.в.	3 3	Карэлічы р.в.	4 4
Расоны р.в.	1 1	Масты р.в.	10 10
Сянно р.в.	— 2	Наваградск гор.	8 5
Талочын р.в.	2 1	Астравец р.в.	7 8
Ушачы р.в.	3 4	Ашмянны р.в.	6 7
Чашнікі р.в.	3 3	Смаргонь гор.	14 13
Шаркоўшчына р.в.	7 6	Слонім гор.	10 11
Шуміліца р.в.	2 2	Свіслач р.в.	7 8
Усяго:	118 117	Шчучын р.в.	7 6
Менская вобласць:			
Берасце р.в.	3 4	Ліда	12 11
Барысаў ггор.	2 3	Усяго:	163 161
Вілейка гор.	5 3	Магілёўская вобласць:	
Валожын гор.	6 7	Бабруйск гор.	5 6
Дзяржынск р.в.	3 3	Бабруйск РВПС	— —
Жодзіна гор.	6 5	Бялынічы р.в.	1 1
Клецк р.в.	2 2	Быхаў р.в.	1 1
Крупкі р.в.	2 3	Глуск р.в.	— 1
Капыль р.в.	1 1	Горкі гор.	14 12
Любань р.в.	6 5	Дрыбін р.в.	1 1
Менск гор.	264 315	Кіраўск р.в.	1 1
Менск РВПС	9 11	Клічаў р.в.	1 1
Маладзечна гор.	14 15	Клімавічы р.в.	2 3
Мядзель р.в.	2 2	Касцюковічы р.в.	1 1
Пухавічы РВПС	7 7	Краснаполле р.в.	1 1
Нясвіж р.в.	3 4	Крычаў р.в.	1 1
Смалявічы р.в.	— 4	Круглае р.в.	2 2
Слуцк гор.	23 29	Масіслаў р.в.	1 1
Салігорск гор.	3 3	Магілёў гор.	14 12
Ст. Дарогі р.в.	2 2	Магілёў РВПС	— —
Стоўбцы р.в.	4 3	Асіповічы гор.	7 6
Узда р.в.	3 2	Слаўгарад р.в.	1 1
Чэрвень р.в.	6 4	Хоцімск р.в.	1 2
Усяго:	378 438	Чэрыкаў р.в.	10 2
Усяго на краіне			
		Чавусы р.в.	2 2
		Шклоў р.в.	2 2
		Усяго	69 60
		Усяго на краіне	910 928

ВЯРХОЎНЫ СУД ПРЫЗНАЎ ЗАКОННАСЦЬ ПАПЯРЭДЖАННЯ, ВЫНЕСЕНАГА МІНЮСТАМ ТБМ

7 красавіка суддзя Вярхоўнага суда Беларусі Галіна Жукоўская адмовілася прызнаць незаконным і адмяніць пісьмовае папярэджанне рэспубліканскаму грамадскаму аб'яднанню “Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны”, вынесенае Міністэрствам юстыцыі 16 лютага гэтага года. Так скопчыўся распачаты 5 красавіка разгляд скаргі ТБМ на дзеянні Мініюста.

Згаданае рашэнне суддзя матывавала адсутнасцю прэтэнзій да Міністэрства юстыцыі.

Свае дзеянні па вынясенні ТБМ папярэджання Міністэрства папярэджання тым, што лідская, слонімска і бешанковіцкая раённыя структуры ТБМ выкарыстоўвалі жылля памяшканні для рэгістрацыі юрыдычных адрасоў і такім чынам парушылі палажэнні Жыллёвага

кодэкса.

Выступаючы ў Вярхоўным судзе 7 красавіка на другім слуханні па скарге, старшыня ТБМ Алег Трусаў назваў папярэджанне Мініюста “незаконным і абсалютна беспадстаўным”. Паводле яго слоў, арганізацыя ТБМ, да якіх Мініюст прад'явіў прэтэнзіі, былі ўзяты на ўлік мясцовымі органамі ўлады пасля прыняцця ў 1999 годзе Жыллёвага кодэкса на падставе ліста Мініюста ад 9 лютага 2000 года. У гэтым лісце, скіраваным ва ўпраўленні юстыцыі абласных і Мінскага гарадскога выканкамаў, гаварылася пра магчымасці рэгістрацыі арганізацыйных структур грамадскіх аб'яднанняў па месцы жыхарства іх членаў (у прыватным доме або кватэры).

“Дадзеная пазіцыя дзяржавы была пацверджана

лістом Мініюста ад 13 траўня 2004 года”, — зазначыў А.Трусаў. Ён мяркуе, што пры адсутнасці доказаў аб парушэннях заканадаўства з боку ТБМ папярэджанне Мініюста з'яўляецца “юрыдычным нонсенсам”. Старшыня ТБМ заклікаў суддзю прызнаць незаконным і адмяніць пісьмовае папярэджанне аб'яднанню, а таксама вынесці прыватную пастанову аб незаконнасці дзеянняў Міністэрства юстыцыі.

Паводле слоў намесніка старшыні ТБМ Сяргея Кручкова, дагэтуль Мініюст не ўстанавіў адзіную форму дакументаў аб рэгістрацыі грамадскіх структур органамі мясцовай ўлады. Ён прад'явіў суду пасведчанне аб пастаноўцы на ўлік Жодзінскай гарадской арганізацыі ТБМ, у якім не ўказаны яе юрыдычны адрас.

Каментуючы вынікі судовага разбору, А.Трусаў зазначыў: “Створаны юрыдычны прэцэдэнт, пры якім Міністэрства юстыцыі не абмежавана законам у сваіх дзеяннях. У такой сітуацыі можна апеляваць толькі да Бога, які, як я спадзяюся, усё-такі разбярэцца ў ісціне і пакарае ўсіх, хто творыць незаконнасць”.

“У гэтых умовах мы вымушаны будзем зняць з уліку арганізацыі ТБМ, якія зарэгістраваны ў памяшканнях жыллага фонду”, — сказаў А.Трусаў. Паводле яго слоў, адзіным станоўчым вынікам судовага працэсу з'яўляецца тое, што ўсе яго ўдзельнікі, уключаючы суддзю, пракурора і прадстаўніка Мініюста, выкарыстоўвалі на пасаджэнні дзяржаўную беларускую мову.

М. ГАРАВЫ, БелаПАН.
(Іншыя матэрыялы суда чытайце на ст. 2-4.)

“Чалавек надзвычайны, сапраўдны гарадзенец”.

Васіль Быкаў.

Аляксей Карпюк (14.04.1920 — 14.07.1992) нарадзіўся ў вёсцы Страшава (Беласточчына). Прымаў актыўны ўдзел у барацьбе за ўз'яднанне Беларусі. У час вайны з гітлераўцамі дапамагаў партызанам. Вяскоў 1943 года кінуў у лагер смерці Штутгарт. Уцёк. Узначальваў партызанскі аддзел. Пасля дэбарахотна пайшоў у Савецкую Армію. Дайшоў да Берліна. Паранены. Узнагароджаны ўрадавымі баявымі ордэнамі і медалямі, высокай узнагародай Польшчы.

У 1949 годзе ён скончыў Гарадзенскі педагагічны інстытут, у 1961 — Вышэйшыя літаратурныя курсы ў Маскве. У перыяд з 1949 па 1970 г. працаваў настаўнікам і журналістам. З 1965 па 1970 год і пазней — з 1978 быў сакратаром Гарадзенскага аддзялення Саюза пісьменнікаў. Сябра Саюза пісьменнікаў з 1953 года. У перыяд з 1977 па 1981 г. займаў пасаду дырэктара Рэспубліканскага музея этнізму і гісторыі рэлігіі ў

Гародні.

Чалавек высокай прыныповасці, моцнага характару. Пра сваю пазіцыю ён гаварыў адкрыта. У сярэдзіне 50-х гадоў XX-га стагоддзя малады настаўнік выступіў з лістом на адрас ЦК КПСС, выказваючы нязгоду з лозунгам “Першы хлеб дзяржаве!”. Быў выключаны з камуністычнай партыі.

Таленавіты празаік, раманіст, аўтар амаль аўтабіяграфічных твораў пра вайну. Аўтар звыш 20 празаічных кніг.

Вострыя публікацыі на тэму дня друкаваліся ў канцы 80-х — пачатку 1990-х г. (“Польмя”, “Неман”, “Гродзенская праўда”, “Глос з-над Немна”, “Чырвоная змена”, “Знамя юности”, “ЛіМ”, “Літаратурная газета”, “Народная газета”, “Ніва” (Беласток). Цярпеў пераслед з боку ўлады, плявузганне на партыйных сходках, цікаванне “кішэнных” ветэранаў вайны. Дайшло да таго, што на чачамі “невядомыя” білі

Аляксею Карпюку - 85

вокны ў кватэры. Аляксей Карпюк абараняў свае гонар і годнасць у судзе. Справу выйграў...

Яго імя ўспаміналася сярод асноўных прэтэндэнтаў на ганаровае званне “Чалавек Гарадзеншчыны XX-га стагоддзя”. Паводле

апытанняў 1990 года, Аляксей Нічыпаравіч прызнаваўся адным з найбольш вядомых асобаў вобласці.

Міжнародны біяграфічны цэнтр у Кембрыджы (Англія) надаў А.Карпюку званне “Лепшы чалавек года” за 1992 г.